

Vlaamse voedselbossen: lang niet zo zeldzaam als men zou denken

nieuws

Voedselbossen winnen fors aan populariteit in Nederland. In vijf jaar tijd is de oppervlakte toegenomen van 36 naar 367 hectare. Waar in 2020 slechts 29 bedrijven zich aan deze landbouwvorm waagden, waren dat er 231 in 2025. Dat blijkt uit cijfers van het Nederlandse statistiekbureau CBS. Vergeleken met het totale landbouwareaal blijft de teeltvorm wel een kleine niche. Ook in Vlaanderen hebben de voedselbossen hun intrede gemaakt, maar wederom kleinschalig. Omdat voedselbossen een onduidelijke administratieve status hebben, bestaan er geen cijfers die het precieze areaal duidelijk weergeven.

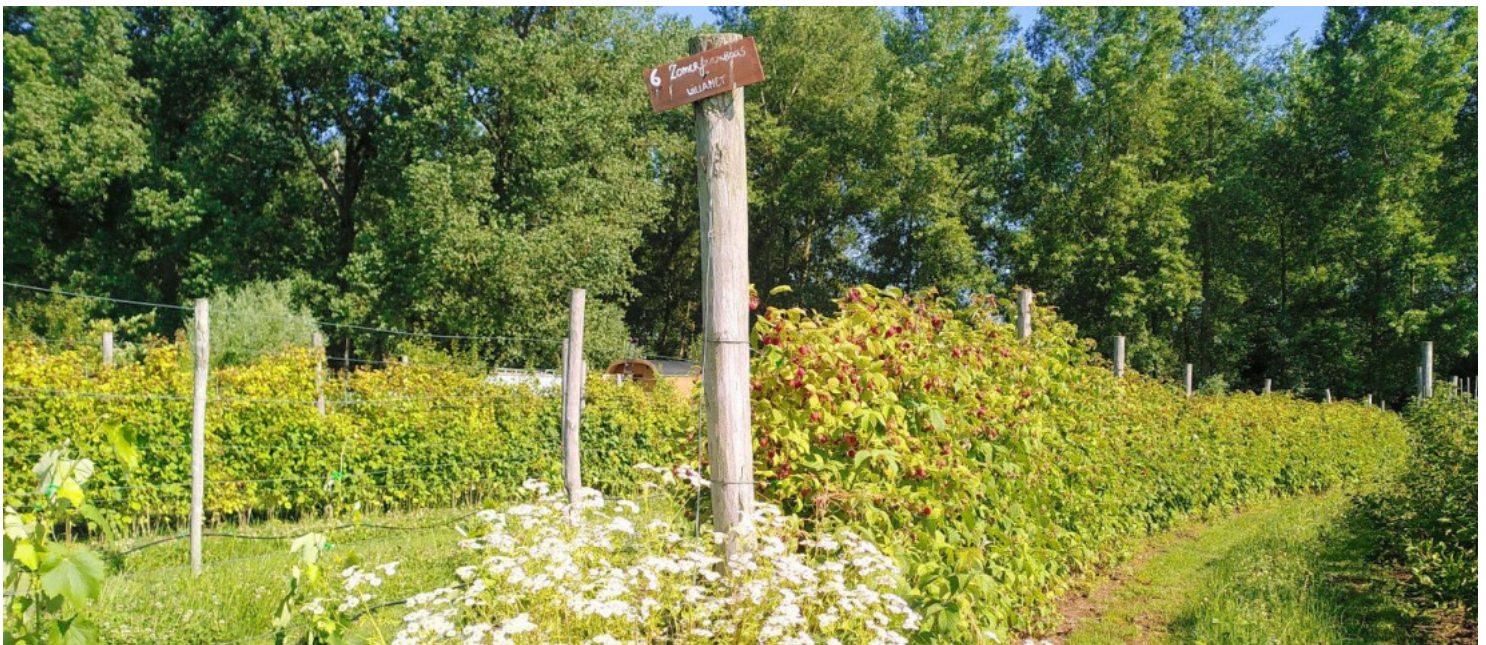
VANDAAG

Ruben De Keyzer

Lees meer over:

voedselbos

agroforestry

Een voedselbos is een door mensen ontworpen landbouwsysteem dat lijkt op een natuurlijk bos, maar gericht is op de productie van voedsel. De focus ligt hier op meerjarige planten of struiken en bomen die eetbare vruchten, noten of bladeren leveren. Indien het goed beheerd wordt, is het een zeer duurzame vorm van landbouw die weinig input behoeft.

Ook in Vlaanderen hebben velen zich al gewaagd aan de aanplant van een voedselbos, van gangbare landbouwers tot privépersonen en burgercollectieven. Maar een concreet overzicht van het Vlaams voedselbossenlandschap bestaat niet.

Rendabel of romantisch?

Volgens Agroforestry Vlaanderen is het geen sinecure om deze oefening voor onze regio te maken. Het scala aan systemen dat als voedselbos wordt aangeduid, is zeer divers. Bovendien is er geen registratie van een aanzienlijk deel van deze systemen. “Veel voedselbossen worden aangelegd als gemeenschapsproject, bijvoorbeeld op publieke terreinen, vaak in samenwerking met Velt”, zegt Lieke Moereels van Agroforestry Vlaanderen.

Velt is een non-profitorganisatie voor iedereen die ecologisch aan de slag wil. Velt biedt een overzicht van de voedselbossen die bij hen zijn geregistreerd. Het overzicht is niet volledig, maar de 125 locaties tonen aan dat dit type landbouwproject lang niet zo zeldzaam is als men zou denken. In deze voedselbossen mogen alle bezoekers vrij oogsten. Ook vrijwilligers die in het voedselbos werken, mogen dat.

De meeste projecten van particulieren zijn kleinschalig en niet gericht op rendabiliteit. “Het is typisch dat in deze voedselbossen - aangelegd en beheerd door gemeentes, groepen vrijwilligers of particulieren - veel aandacht gaat naar andere functies naast voedselproductie. Denk aan educatie, beleving en biodiversiteitsondersteuning. Het ontwerp van het voedselbos is hieraan aangepast”, zegt Moereels. “Dat ontwerp is dan vaak in mindere mate gericht op efficiënt beheer en efficiënte oogst en wordt vaak ‘romantisch’ genoemd.”

Vooral korte keten

Wanneer professionele landbouwers zich aan voedselbossen wagen, gaat het ook bijna altijd om een nevenproject, verduidelijkt Moereels. “In veel gevallen gaat het slechts om een deel van het landbouwbedrijf dat wordt omgevormd”, zegt zij. “Er bestaat ook redelijk wat zij-instroom in de voedselbosbouw, van mensen die na hun carrière overstappen naar het uitbaten van een voedselbos als landbouwonderneming. Deze sterker productiegerichte systemen zullen wat eenvoudiger zijn in opbouw, met een ontwerp dat meer lijnvormige elementen bevat en beter toelaat om efficiënt te oogsten.”

De afzetketens voor voedselbossen blijven relatief beperkt. Volgens Agroforestry Vlaanderen kiezen uitbaters vooral voor verkoop in eigen hoevewinkels en afzet bij kleinschalige biowinkels. Er is ook de zelfpluk door bondgenoten of verkoop van bessen en nicheproducten aan brouwerijen en restaurants. Het project [FoodForward](#) brengt deze ketens duidelijker in beeld.

nieuws

Zijn voedselbossen een rendabele bedrijfstak voor de Vlaamse landbouwer?

11 APRIL 2024

onvoorzichtig zijn om hieruit te besluiten dat het professionele areaal voedselbos in Vlaanderen afneemt. Want deze categorieën in de verzamelvraag omvatten een waaier aan teelten en landbouwsystemen.

Afname in Vlaanderen?

Willen we weten hoeveel areaal voedselbos zich in Vlaanderen bevindt, dan moet er eerst een duidelijke afbakening komen van welke systemen we als voedselbos beschouwen. Het Nederlandse statistiekbureau CBS vermeldt expliciet voedselbossen in een landbouwcontext, en daar is geen teeltcode voor in Vlaanderen. In Vlaanderen worden voedselbossen, uitgebaat als landbouwonderneming, aangegeven in de verzamelvraag als 'permacultuur', 'andere meerjarige fruitteelten' en 'andere bessen'.

Kunnen deze cijfers ons dan iets leren? In 2025 bedroeg het areaal aangegeven als 'permacultuur' 55,14 hectare. In 2021 was dat 25,61 hectare, in 2020 was dat nul. Maar permacultuur staat dus niet noodzakelijk gelijk aan een voedselbos. In de categorie 'andere meerjarige fruitteelten' zien we een daling: van 209,36 hectare in 2020 naar 158,85 hectare in 2025. De categorie 'andere bessen' is nagenoeg gelijk gebleven: van 17,37 hectare in 2020 naar 17,38 hectare in 2025. Het zou echter

Uitgelicht

Tussen akker en bos groeit een nieuw landbouwmodel in Vlaams-Brabant

nieuws

Al ruim vijf jaar lang wordt in Herent op een demoperceel van het Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant boslandbouw gemonitord en gedemonstreerd aan bezoekers. De combinatie va...

20 FEBRUARI 2026

[Lees meer](#)

Beeld: ILVO

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra